

REPUBLICA MOLDOVA
JUDECĂTORIA CHIȘINĂU
SEDIUL CIOCANA

mun. Chișinău, str. Mihail Sadoveanu, nr. 24/1,
Republica Moldova, MD-2044,
tel./fax (+373 22) 333 665; (022) 337 520
e-mail: jci@justice.md

*Sediul specializat în examinarea cauzelor cu privire la activitatea
judecătorului de instrucție și în materie contravențională*

REPUBLIC OF MOLDOVA
THE COURT OF CHISINAU
CIOCANA COURT OFFICE

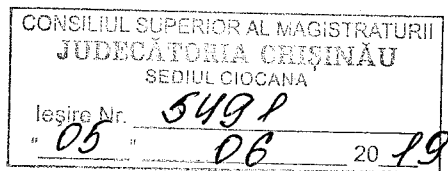
Chisinau city, Mihail Sadoveanu street, nr. 24/1,
Republic of Moldova, MD-2044,
tel./fax (+373 22) 333 665; (022) 337 520
e-mail: jci@justice.md

*The Court Office specialized in the examination of the cases concerning
the activity of the investigative judge and in contravenational matters*

"04" "iunie" "2019"

Curtea Constituțională al Republicii Moldova

MD – 2004, mun. Chișinău, str. Lapusneanu 28

Judecătoria Chișinău (*sediul Ciocana*), Vă remite în adresa Curtii Constituționale, sesizarea aparatorului Anatolie Ceachir, precum și copia proceselor verbale cu privire la contravenție, în baza prezentei închieri, pentru controlul constituționalității textelor, în mod vadit, și „intereselor publice sau, din 313 Cod Contravențional.

Anexă: cauza nr. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate.

Cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate

Proces verbal cu privire la contravenție nr 4

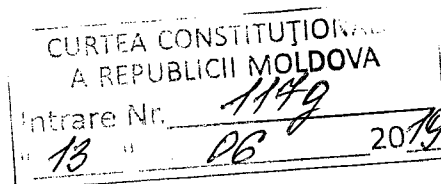
Proces verbal cu privire la contravenție nr 2

Proces verbal cu privire la contravenție nr 5

Proces verbal cu privire la contravenție nr 6

Inchiera din 31 mai 2019.

Ghenadie Pavliuc,
vicepreședintele Judecătoriei Chișinău

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr.28,

Chișinău MD 2004,

Republica Moldova

SESIZARE

privind excepția de neconstituționalitate

[prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție]

I. AUTORUL SESIZĂRII

Anatolie CEACHIR, avocat
B.A.A. „CEACHIR, ZAMFIR & PARTENERII”,
MD-2001, mun. Chișinău, str. București, 90, of. 5
tel. 069107301
e-mail: ceachiranatol@yahoo.com

II. OBIECTUL SESIZĂRII

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie sintagmele „**în mod vădit**” și „**intereselor publice sau**” din art. 313 al Codului contravențional.

III. CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

Pe rolul judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, se află cauza contravențională de învinuire a dlui Serghei Brînza în comiterea contravenției prevăzute la art. 313 din Codul contravențional – excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu (patru capete de acuzare înaintate în baza art. 313 din Codul contravențional în dosarele nr. 4-521/2019, nr. 4-522/2019, 4-848/2019 și nr. 4-479/2019, conexate într-un singur dosar cu nr.12-4-12505-05032019 (4-479/2019).

În esență, persoanei i se impută că, activând în funcția de Decan al Facultății de Drept a Universității de Stat din Moldova ar fi comis acțiuni care depășește **în mod vădit** limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege și care contravin **intereselor publice**.

IV. EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

Articolul 313 din Codul contravențional sancționează cu amendă de la 30 la 90 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a deține o anumită funcție sau de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la trei luni la un an, săvârșirea unei acțiuni care depășește **în mod vădit** limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege și care contravine **intereselor publice sau** drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Analizând conținutul art. 313 din Codul contravențional se constată că acesta conține prevederi care contravin Constituției, și anume: sintagmele „**în mod vădit**” și „**intereselor publice sau**” din articolul menționat sunt imprevizibile și, prin urmare, încalcă prevederile articolelor 1 alin. (3) și 22, care garantează principiul legalității incriminării și al legalității

pedepsei, coroborate cu articolul 23 alin. (2) din Constituție, care instituie exigențele standardului calității legii. În continuare vom reda argumentele în sprijinul acestei afirmații.

Întâi de toate, este de remarcat că în Hotărârea nr. 10 din 12 mai 2015, Curtea Constituțională a elucidat (prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului) natura juridică a contravențiilor, reținând aplicabilitatea în cazul contravențiilor a garanțiilor în materie penală instituite de Convenția Europeană a Drepturilor Omului (a se vedea §§ 38-42 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 10 din 12 mai 2015). De asemenea, în Hotărârea nr. 10 din 10 mai 2016, Curtea Constituțională a constatat caracterul general al legii contravenționale și faptul că scopul sancțiunii contravenționale este atât de a pedepsi, cât și de a preveni. Aceste aspecte au fost suficiente pentru Curtea Constituțională de a stabili că sunt aplicabile principiile similare celor două legi: contravențională și penală (a se vedea § 48 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 10 din 10 mai 2016).

Față de cele ce preced, rezultă că standardul constituțional de calitate a legii garantat de Constituție în materie penală este aplicabil deopotrivă și în materie contravențională. Condițiile de calitate a legii penale (și anume: accesibilitatea și previzibilitatea) au fost elucidate în Hotărârea Constituțională nr. 12 din 14 mai 2018 și au fost reluate, mai nou, în Hotărârea Constituțională nr. 22 din 1 octombrie 2018.

În prezentul caz se pune doar problema respectării exigenței previzibilității legii. Ca atare, condiția previzibilității este îndeplinită atunci când justițiabilul poate cunoaște, din chiar textul normei juridice pertinente, iar la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe sau cu ajutorul unor juriști profesioniști, care sunt acțiunile și omisiunile ce-i pot angaja răspunderea penală și care este pedeapsa care îi poate fi aplicată, în cazul încălcării unei norme (*Koprivnikar v. Slovenia*, 24 ianuarie 2017, § 47).

Sfera de aplicare a conceptului de previzibilitate depinde în mare măsură de conținutul instrumentului în cauză, de domeniul pe care îl reglementează, precum și de numărul și statutul destinatarilor săi. Persoanele care au o activitate profesională trebuie să dea dovadă de o prudență mai mare în cadrul activității lor și este de așteptat ca acestea să-și asume riscurile inerente activității lor (*Sekmadienis Ltd. v. Lituania*, 30 ianuarie 2018, § 65; *Satakunnan Markkinapörssi Oy și Satamedia Oy v. Finlanda* [MC], 27 iunie 2017, § 145).

Sub aspectul domeniului de reglementare, este de observat că textele legale criticate se referă la o contravenție care afectează activitatea autorităților publice. Aceasta se deduce din locul în care este amplasat articolul 313 din Codul contravențional. Acest articol este inclus în Capitolul XVI „Contravenții ce afectează activitatea autorităților publice” al Codului contravențional. Cu privire la sfera și statutul destinatarilor săi, se constată că subiect al contravenției prevăzute de articolul 313 din Codul contravențional poate fi orice persoană publică, în sensul. Așadar, având în vedere faptul că norma contestată este aplicabilă în privința tuturor persoanelor publice și nu de o manieră dedicată unei anumite activități profesionale, gradul de previzibilitate al legii trebuie apreciat în lumina standardului „experienței juridice obișnuite”.

Raportând cele enunțate mai sus la sintagmele contestate reținem următoarele. Astfel, cu referire la noțiunea „**în mod vădit**” din art. 313 al Codului contravențional constatăm că nu există niciun act normativ sau o jurisprudență bine-consolidată care ar stabili cât de vădită trebuie ca persoana să depășească limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, astfel încât să atragă incidența contravenției antereferate. În practică, stabilirea acestora nu poate fi făcută de către cei competenți să aplice legea penală, decât în baza unor criterii lipsite de

suport legal. Chiar dacă se face apel la consultanța de specialitate, destinatarul normei ar putea fi privat de posibilitatea conformării cu prevederile legale.

Prevederile contestate îi acordă instanței de judecată o marjă largă de discreție. Însă, o putere discreționară care nu este delimitată, chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal, nu trece de testul previzibilității. Aceeași concluzie este valabilă și pentru puterea discreționară nelimitată a instanțelor judecătorești (a se vedea Hotărârea Curții Constituționale nr.28 din 23 noiembrie 2015, § 61).

În lipsa unor repere fixe, inclusiv normative, calificarea faptei ca fiind o depășire vădită a limitelor acordate de lege se face la discreția celor care aplică legea penală, justițiabilul aflându-se într-o stare de insecuritate juridică.

Prin urmare, sintagma „**în mod vădit**” din art. 313 al Codului contravențional nu corespunde standardului de calitate a legii cerut de Constituție.

Cu referire la sintagma „**intereselor publice sau**” din art. 313 al Codului contravențional, este de remarcat că o sintagmă identică din alineatul (1) al articolului 328 din Codul penal a fost declarată neconstituțională prin Hotărârea nr. 22 din 27 iunie 2017. În această hotărâre Curtea a constatat că utilizarea în articolul 328 alin.(1) din Codul penal a noțiunii „*intereselor publice*”, care constituie o noțiune generică, ce nu poate fi definită, încalcă articolele 1 alin.(3) și 22 din Constituție, precum și articolul 23 din Constituție. De asemenea, Curtea Constituțională a declarat neconstituțional textul „*intereselor publice sau*” din alineatul (1) al articolului 327 și de la litera d) din alineatul (2) al articolului 361 din Codul penal (a se vedea Hotărârea Curții Constituționale nr. 33 din 7 decembrie 2017). Curtea a adăugat că atribuirea unor fapte infracționale concrete ca prejudiciind „*interesul public*”, *in abstracto*, nu poate satisface cerința de claritate și previzibilitate și totodată constituie o interpretare a legii penale extensivă și defavorabilă persoanei.

În acest sens, Curtea Europeană a reiterat în cauza *Prigală v. Republica Moldova*, 13 februarie 2018, §§ 38-40, că interpretarea extensivă defavorabilă constituie o încălcare a articolului 7 din Convenția Europeană.

Aceleași raționamente sunt valabile, *mutatis mutandis*, și în cazul sintagmei „**intereselor publice sau**” din articolul 313 al Codului contravențional.

În concluzie, sintagmele „**în mod vădit**” și „**intereselor publice sau**” din articolul 313 din Codul contravențional sunt imprevizibile și, prin urmare, încalcă prevederile articolelor 1 alin. (3) și 22 coroborate cu articolul 23 alin. (2) din Constituția a Republicii Moldova.

Legislația pertinentă. Prevederi constituționale.

Articolul 1. Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 7. Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 20. Accesul liber la justiție.

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

Articolul 23. Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle.

(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică. Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 66. Atribuțiile de bază.

Parlamentul are următoarele atribuții de bază: a) adoptă legi, hotărâri și moțiuni; (...) c) interpretează legile și asigură unitatea reglementărilor legislative pe întreg teritoriul țării;

Articolul 134. Statutul.

(1) Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova.

(2) Curtea Constituțională este independentă de orice altă autoritate publică și se supune numai Constituției.

(3) Curtea Constituțională garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.

Articolul 135. Atribuțiile.

(1) Curtea Constituțională: a) exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

Aspecte relevante stabilite de Legea Nr.317 cu privire la Curtea Constituțională

Articolul 4. Atribuțiile

(1) Curtea Constituțională: a) exercită la sesizare controlul constituționalității legilor, regulamentelor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și dispozițiilor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

Aspecte privind Codul Jurisdicției Constitutionale.

Articolul 4. Competența în materie a Curții Constituționale.

(1) În exercitarea jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională: a) efectuează, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

Articolul 7. Prezumția constituționalității actelor normative.

Orice act normativ, precum și orice tratat internațional la care Republica Moldova este parte; se consideră constituțional pînă cînd neconstituționalitatea lui va fi dovedită în procesul jurisdicției constituționale, cu asigurarea tuturor garanțiilor prevăzute de prezentul cod.

Prevederi relevante a HCC13/2015 (instituirea Colegiului Medicilor), § 108]. Orice act normativ trebuie să respecte principiile și normele constituționale, precum și

exigențele de tehnică legislativă, menite să asigure claritatea, previzibilitatea, predictibilitatea și accesibilitatea actului. Legea trebuie să reglementeze în mod unitar, să asigure o legătură logico-juridică între dispozițiile pe care le conține, iar în cazul unor instituții juridice cu o structură complexă, să prevadă elementele ce disting particularitățile lor.

[HCC 26/2016 (termenul de notificare), § 50-51]. Curtea Europeană a statuat că nivelul de precizie al legislației interne „depinde într-o măsură considerabilă de conținutul actului normativ avut în vedere, domeniul pe care este menit să-l acopere, numărul și statutul celor cărora le este adresat” [Chorherr v. Austria, 25 august 1993, § 25], Testul preciziei legii impune ca legea, în situațiile în care oferă o anumită marjă de discreție, să indice cu suficientă claritate limitele acesteia (Silver și alții v. Regatul Unit, 25 martie 1983, § 80). În acest sens, Curtea a reținut că la elaborarea unui act normativ legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor de calitate.

V. CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

În baza celor expuse supra solicit declararea neconstituționalității sintagmelor „**în mod vădit**” și „**intereselor publice sau**” din art. 313 al Codului contravențional a Republicii Moldova.

VI. DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

16. Exercițarea controlului constituționalității din Codul penal al Republicii Moldova ține de atribuțiile exclusive ale Curții Constituționale (*art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova*).

Excepția de neconstituționalitate reprezintă o procedură de inițiere de către instanța ordinară de judecată, la inițiativa părților sau din oficiu, a controlului conformității unei legi sau a unui alt act normativ, cu normele constituționale. Ea reflectă existența raportului triunghiular între *partea aflată în proces, instanța de judecată*, în fața căreia se invocă neconstituționalitatea, și *Curtea Constituțională*, chemată să soluționeze excepția de neconstituționalitate. Astfel, potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 privind interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, s-a stabilit procedura de exercitare a controlului constituționalității legilor de către Curtea Constituțională. Prin urmare vom analiza admisibilitatea prezentei excepții de neconstituționalitate prin filtrul stabilit în Hotărârea enunțată anterior.

Reamintim faptul că verificarea constituționalității normei contestate este de competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, *judecătorii ordinari nu sânt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale*, decât în cazul neîntrunirii condițiilor menționate *supra*. În aceste circumstanțe, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea normelor, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională.

În speță, fiind întrunite condițiile de admisibilitate a sesizării, în sensul definit de Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, instanța de judecată este obligată de a sesiza Curtea Constituțională, dispunând suspendarea procesului până la pronunțarea Curții Constituționale pe marginea sesizării formulate.

VII. DOCUMENTE ANEXATE - articolul 39 alin. (2) lit. g)

Materialele cauzei contravenționale (Dosarul contravențional nr.12-4-12505-05032019 (4-479/2019) conexate).

VIII. DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA - articolul 39 alin. (2) lit. h)

18. Declar pe propria onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Chișinău,

Data 24.05.2019

Semnătura:

Anatolie CEACHIR

ÎNCHEIERE

31 mai 2019

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (*sediul Ciocana*)

în componența:

Președintelui ședinței, judecătorul Elena Costiuc,
grefierului: Dionisie Cebotărean,

cu participarea: avocatului Ceachir Anatolie, care acționează în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale făptuitorului Brînză Serghei; agentului constator din cadrul Centrului Național Anticorupție Sergiu Balaban;

în prezența: persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție, Brînză Serghei.

Examinând în ședință de judecată publică, cererea avocatului Ceachir Anatolie, care acționează în apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale făptui Brînză Serghei, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cadrul examinării cauzei contravenționale privind învinuirea lui Brînză Serghei în comiterea contravenției prevăzute de art. 313 Cod contravenționale, instanța –

CONSTATĂ:

1. În cadrul examinării cauzei contravenționale privind învinuirea lui Brînză Serghei în comiterea contravenției prevăzute de art. 313 Cod contravenționale, apărătorul Ceachir Anatolie, a înaintat o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, solicitând astfel emiterea unei încheieri privind trimiterea sesizării privind excepția de neconstituționalitate a textelor „*în mod vădit*” și „*intereselor publice sau*” din art. 313 al Codului contravențional la Curtea Constituțională a Republicii Moldova, în vederea soluționării acesteia.

2. În motivarea cererii, a făcut trimitere la pct. 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (*excepția de neconstituționalitate*), indicând că prezenta cerere întrunește toate cele patru condiții imperativ stabilite de lege.

3. Cu privire la prima condiție, a indicat că în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a Codului contravențional, ține de competența Curții Constituționale.

4. Privitor la cea de-a doua condiție, autorul a constatat că excepția de neconstituționalitate este ridicată de către reprezentantul persoanei învinuite în dosarul nr. 4-479/2019, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana. Prin urmare, excepția este ridicată de către subiectul căruia i s-a conferit acest drept, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

5. În consecutivitatea aceluiași idei, s-a expus asupra celei de-a treia condiție, reținând că prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei. Aceasta deoarece anume în baza art. 313 din Codul contravențional au fost formulate capetele de acuzare în prezenta cauză.

6. Totodată, privitor la cea de-a patra condiție, a indicat că nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale, prin care Curtea s-ar fi pronunțat în

privința constituționalității textelor „în mod vădit” și „intereselor publice sau” din art. 313 al Codului contravențional.

7. Suplimentar, în susținerea poziției sale, a făcut referire la faptul că există o decizie a Curții Constituționale, și anume: nr. 104 din 6 septembrie 2018, prin care a fost declarată inadmisibilă sesizarea nr. 122g/2018 privind excepția de neconstituționalitate a textului „*intereselor publice*” din articolul 313 din Codul contravențional. Motivul pentru care Curtea Constituțională a respins ca inadmisibilă sesizarea menționată rezidă în faptul că textul contestat nu era aplicabil în cazul în care a fost ridicată excepția (*făptuitorilor din acel caz nu li se impută că ar fi comis acțiuni care contravin intereselor publice*).

8. Spre deosebire de acel caz, consideră autorul, în prezentul caz, persoanei i se impută că ar fi comis acțiuni care contravin intereselor publice. Prin urmare, textul contestat este incident în acest caz. Așadar, existența Deciziei Curții Constituționale nr. 104 din 6 septembrie 2018 nu constituie un impediment pentru a sesiza instanța de contencios constituțional.

9. În cadrul ședinței de judecată, avocatul Ceachir Anatolie a susținut integral temeiurile de fapt și de drept invocate în cerere, solicitând admiterea acesteia și transmiterea sesizării conform competenței, Curții Constituționale.

10. Persoana în privința căreia a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție, Brînză Serghei, în cadrul ședinței de judecată a pledat pentru admiterea cererii înaintate, apreciind drept întemeiate motivele acesteia.

11. Agentul constatat din cadrul Centrului Național Anticorupție, Sergiu Balaban, în expunerea acestuia asupra admisibilității cererii, în principiu, nu a obiectat asupra sesizării Curții Constituționale, indicând totodată că art. 313 Cod contravențional, a fost anterior verificat sub aspectul constituționalității.

12. Audiind poziția participanților la proces, studiind temeiurile de fapt și de drept invocate în cerere și aportându-le, per ansamblu, condițiilor speței, instanța de judecată ajunge la concluzia de a ridica excepția de neconstituționalitate în cadrul examinării cauzei pendinte, reieșind din considerentele *infra* expuse.

13. În acord cu prevederile art. 374 alin. (3) Cod contravențional, procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum și al normelor dreptului internațional și ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile și libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

14. Astfel, în conformitate cu pct. 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit.a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

15. Verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să

refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la pct. 82.

16. Totodată, instanța remarcă că, în conformitate cu art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărîrilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

17. În această ordine de idei, instanța reține că norma vizată, și anume art. 313 Cod contravențional, formează obiectul controlului constituționalității prin prisma art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova și pct. 82 al Hotărârii nr. 2 din 09.02.2016.

18. La speță, instanța constată cu certitudine că la moment nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect controlul constituționalității textelor „în mod vădit” și „intereselor publice sau” din art. 313 al Codului contravențional.

19. Concomitent, se atestă că în conformitate cu pct. 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, sesizarea înaintată de către avocatul Ceachir Anatolie întrunește condiția ca norma vizată poate fi supusă controlului constituționalității, or aceste chestiuni au tangență directă cu soluționarea cauzei contravenționale.

20. Totodată, instanța reține că, în acord cu pct. 82 al Hotărârii nr. 2 din 09.02.2016, în momentul acceptării excepției de neconstituționalitate, judecătorul dispune, prin încheiere, suspendarea procesului. Curtea reține că suspendarea procesului până la soluționarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate este necesară pentru a exclude aplicarea normelor contrare constituției.

21. În cauza *Ivanciuc vs Romania (decizia nr. 18624/03)*, fiind invocat refuzul instanței de judecată de a sesiza Curtea Constituțională cu o excepție de neconstituționalitate, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat: „Este conform funcționării unui asemenea mecanism faptul că judecătorul verifică dacă poate sau trebuie să depună o cerere preliminară, asigurându-se că aceasta trebuie să fie rezolvată pentru a permite să se soluționeze litigiul pe care este chemat să-l cunoască. Acestea fiind zise, nu este exclus ca, în unele circumstanțe, refuzul exprimat de o instanță națională, chemată să se pronunțe în ultimă instanță, ar putea aduce atingere principiului echității procedurii, așa cum este enunțat la articolul 6 § 1 al Convenției Europene, în special atunci când un asemenea refuz este atins de arbitrar (*Coëmeșialții v. Belgia, cererile nr.32492/96, 32547/96, 32547/96, 32548/96, 33209/96 și 33210/96, § 114, și Wynen v. Belgia, cererea nr.32576/96, § 41*)”.

22. De asemenea, instanța reține că prevederile art.6 din Convenție nu garantează dreptul ca o instanță națională sau internațională să fie sesizată cu o chestiune prejudiciară. În același timp, față de sistemul de drept ucrainean, în care persoanele fizice nu pot sesiza direct instanța constituțională, ci numai prin intermediul instanțelor de fond, care au o marjă de apreciere în privința sesizării. Curtea Europeană a statuat că instanțele au omis să analizeze cererea reclamantei din punctul de vedere al compatibilității cu dispozițiile constituționale și, prin urmare, ignorând acest aspect, deși el era specific, important și pertinent, au determinat încălcarea dispozițiilor art.6 § 1 din Convenție Europene.

23. Urmare a celor invocate, instanța găsește necesare a admite ca fiind întemeiată sesizarea avocatului Ceachir Anatolie prin care a invocat excepția de neconstituționalitate a art. 313 Cod contravențional, cu suspendarea procesului de examinare a cauzei contravenționale privind învinuirea lui Brînză Serghei în comiterea contravenției prevăzute de art. 313 Cod contravențional.

24. În temeiul celor expuse și în conformitate cu prevederile art. art. 7, 41, Cod de procedură penală, art. 135 din Constituția Republicii Moldova, în acord cu Hotărârea Curții Constituționale nr 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, instanța de judecată –

DISPUNE:

Se admite cererea avocatului Ceachir Anatolie, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cadrul examinării cauzei contravenționale privind învinuirea lui Brînză Serghei în comiterea contravenției prevăzute de art. 313 Cod contravențional.

Se ridică excepția de neconstituționalitate pentru controlul constituționalității textelor „*în mod vădit*” și „*intereselor publice sau*” din art. 313 al Codului contravențional.

Se suspendă examinarea cauzei contravenționale privind învinuirea lui Brînză Serghei în comiterea contravenției prevăzute de art. 313 Cod contravențional.

Se remite în adresa Curții Constituționale prezenta încheiere, sesizarea apărătorului Ceachir Anatolie, precum și copia proceselor-verbale cu privire la contravenție.

Încheierea separat nu este susceptibilă căilor de atac, însă poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

Președintele completului de judecată
Judecătorul

Elena Costiuc